

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ, ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΤΕΧΝΗΣ
ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ Α. ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ

Α. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΕΠΩΝΥΜΟ: Κακλαμάνος
ΟΝΟΜΑ: Δημοσθένης
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ: 05/01/1979
ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ: Αθήνα
ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ: Θεσσαλονίκη
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Μηδείας 31Α – Περαιά – Θεσσαλονίκη
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2310-996964
E-MAIL: dkaklama@past.auth.gr
dimoskaklamanos@gmail.com

Β. ΣΠΟΥΔΕΣ – ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

1999-2002: Μαθήματα Έλληνικής Παλαιογραφίας
Ίστορικό και Παλαιογραφικό Αρχείο του Μορφωτικού Ίδρύματος Έθνικής Τραπέζης
Διδάσκων: Άγ. Τσελίκας

2002: Πτυχίο Θεολογίας
Έθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Θεολογική Σχολή
Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας
Βαθμός: Άριστα, 8.64

2004: Δίπλωμα Παλαιογραφίας

- Ἰερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης
Κέντρο Ἀγιολογικῶν Μελετῶν
Διδάσκουσα: Μ. Βρέττα-Πασχαλίδου
Βαθμός: Ἄριστα, 9.50
- 2006: Μεταπτυχιακὸ Δίπλωμα στὴν Ἐκκλησιαστικὴ Γραμματολογία – Ἀγιο-
λογία
Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Θεολογικὴ Σχολή
Τμῆμα Θεολογίας
Θέμα: «Μάρτυρες καὶ Ὁμολογητὲς ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτη
(361-363). Ἀγιολογικὴ Μελέτη».
Σύμβουλος Καθηγητῆς: Καθηγητῆς Χρ. Ἀραμπατζῆς
Βαθμός: Ἄριστα, 10
- 2009-2010: Παρακολούθηση Σεμιναρίων Ἐξειδίκευσης στὴ Μεσαιωνικὴ Φιλολο-
γία
Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Κέντρο Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν
Τμῆμα Μεσαιωνικῆς Φιλολογίας
Διδάσκων: Β. Κατσαρός, Καθηγητῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς ΑΠΘ
- 2011-2012: Παρακολούθηση Σεμιναρίων Ἐξειδίκευσης στὴ Βυζαντινὴ Παλαιο-
γραφία – Κωδικολογία (Καταλογογράφηση καὶ ψηφιοποίηση βυζαν-
τινῶν χειρογράφων)
Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Κέντρο Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν
Τμῆμα Μεσαιωνικῆς Φιλολογίας
Διδάσκουσα: Σ. Κοτζάμπαση, Καθηγήτρια Φιλοσοφικῆς Σχολῆς
ΑΠΘ
- 2-7/7/2012: Παρακολούθηση Σεμιναρίων Ἑλληνικῆς Παλαιογραφίας
Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Κέντρο Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν
Τμῆμα Μεσαιωνικῆς Φιλολογίας
Διδάσκοντες: Π. Σωτηρούδης, Σ. Κοτζάμπαση, Ἰ. Βάσσης,
Θ. Ἀντωνοπούλου, Μ. Λουκάκη, R. Tocci

- 2012-2013: Παρακολούθηση Σεμιναρίων Έκδοτικής Βυζαντινών Κειμένων
 Άριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
 Κέντρο Βυζαντινών Έρευνών
 Τμήμα Μεσαιωνικής Φιλολογίας
 Διδάσκων: Ί. Βάσσης, Καθηγητής Φιλοσοφικής Σχολής ΑΠΘ
- 2013-2014: Παρακολούθηση Σεμιναρίων Εισαγωγής στην Έλληνική Παλαιογραφία
 Άριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
 Κέντρο Βυζαντινών Έρευνών
 Τμήμα Μεσαιωνικής Φιλολογίας
 Διδάσκων: Ί. Βάσσης, Καθηγητής Φιλοσοφικής Σχολής ΑΠΘ
- 1/10-31/12/2014: Παρακολούθηση Σεμιναρίων Κωδικολογίας, Έκδοτικής και Κριτικής των Κειμένων
 Έθνικὸ Ἰδρυμα Έρευνών
 Ίνστιτούτο Ίστορικῶν Έρευνών
 Διδάσκων: Στ. Λαμπάκης, Διευθυντὴς Έρευνῶν Ίνστιτούτου Ίστορικῶν Έρευνῶν Έθνικοῦ Ἰδρύματος Έρευνῶν
- 2016 Διδάκτωρ Θεολογίας
 Άριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
 Θεολογικὴ Σχολή
 Τμήμα Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας
 Θέμα: «Ὁ ἅγιος Θεόδωρος ὁ Στουδίτης καὶ τὸ ἀγιολογικὸ του ἔργο. Συμβολὴ στὴ μελέτη τῆς ἐκκλησιαστικῆς γραμματείας τῆς μεσοβυζαντινῆς περιόδου».
 Σύμβουλος Καθηγητῆς: Καθηγητῆς Σ. Πασχαλίδης
 Βαθμὸς: Ἄριστα μὲ διάκριση
- 2016 Έκπόνηση Μεταδιδακτορικῆς Έρευνας
 Άριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
 Θεολογικὴ Σχολή
 Τμήμα Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας

Θέμα: «Αγιότητα και Ίστορία στο Οικουμενικό Πατριαρχείο.
Άγιοι Πατριάρχες τής Έκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως».
Έπιβλέπων Καθηγητής: Καθηγητής Σ. Πασχαλίδης

Γ. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Από τον Οκτώβριο του έτους 2016 έως και το διορισμό μου στη βαθμίδα του Έπικουρου Καθηγητή (12/12/2017) δίδαξα στο Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας τής Θεολογικής Σχολής του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, στο πλαίσιο του έργου «Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Έμπειρίας σέ Νέους Έπιστήμονες κατόχους Διδακτορικού», τὰ παρακάτω μαθήματα:

1. (ΑΓ1) Μαρτύρια και Μαρτυριολογικές Συλλογές. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακῶν Σπουδῶν, Χειμερινὸ ἐξάμηνο ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 2016-2017 καὶ 2017-2018.
2. (ΥΕ15) Ἀγιολογία - Ἑορτολογία. Πρόγραμμα Πρόπτυχιακῶν Σπουδῶν, Ἑαρινὸ ἐξάμηνο ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 2016-2017 (Διάρκεια Σύμβασης 13/02/2017-30/09/2017 [ἐπισυνάπτεται σχετικὴ Βεβαίωση]).

Μετὰ ἀπὸ τὸ διορισμὸ μου στη βαθμίδα τοῦ Ἐπικουροῦ Καθηγητῆ διδάσκω τὰ παρακάτω μαθήματα:

1. (ΥΕ 15) Ἀγιολογία - Ἑορτολογία (συνδιδασκαλία μὲ τὸν Καθηγητὴ Σ. Πασχαλίδη)
2. (Θ 265) Κολλυβάδες καὶ Νεομάρτυρες. Ἀγιότητα καὶ Θεολογία τοῦ Μαρτυρίου (συνδιδασκαλία μὲ τὸν Καθηγητὴ Σ. Πασχαλίδη)
3. (ΑΓ 7) Πρόσωπα καὶ τάσεις στὴν Ἀγιολογία τῆς Μεσοβυζαντινῆς καὶ Παλαιολόγειας περιόδου

Δ. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

---

1. 2008-2017: Έπιστημονικός συνεργάτης του Τμήματος Βυζαντινής Θεολογίας του Κέντρου Βυζαντινών Έρευνών του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στο έρευνητικό πρόγραμμα: «Κατάλογοι τῶν ἀγιολογικῶν χειρογράφων τῶν Βιβλιοθηκῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους», με έπιστημονικό υπεύθυνο τὸν καθηγητὴ Συμεὼν Πασχαλίδη.
2. 2016-2017: Έπιστημονικός συνεργάτης του Τμήματος Βυζαντινής Θεολογίας του Κέντρου Βυζαντινών Έρευνών του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στο έρευνητικό πρόγραμμα: «Ἄγιες γυναῖκες σὲ βυζαντινὲς καὶ μεταβυζαντινὲς εἰκόνες με σκηνὲς τοῦ βίου τους», με έπιστημονικό υπεύθυνο τὸν καθηγητὴ κ. Συμεὼν Πασχαλίδη.
3. 2014-2015: Έπιστημονικός συνεργάτης του Ἴνστιτούτου Ἱστορικῶν Έρευνῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Έρευνῶν στο έξργο: «Κύρτου Πλέγματα – Δίκτυα οικονομίας, ἐξουσίας καὶ γνώσης στὸν ἑλληνικὸ χῶρο ἀπὸ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους ἕως τὴ σύγχρονη ἐποχὴ: ἀναλυτικὴ τεκμηρίωση - ἐρμηνευτικὴ χαρτογράφηση - συνθετικὲς προσεγγίσεις. Ἐνότητα ΕΕ4.3: Διαδρομὲς ὑστεροβυζαντινῶν Ἁγίων. Γεωγραφικὰ καὶ Λατρευτικὰ δίκτυα» (κωδ. MIS 447963) (βλ. καὶ τὴ σχετικὴ παρουσίαση τοῦ προγράμματος στο σύνδεσμο <http://kyrtouplegmata.eie.gr/index.php/2015-03-08-11-36-09/1-3/ee4-5>) με έπιστημονικὴ υπεύθυνο τὴν Ἐ. Κουντούρα-Γαλάκη, Διευθύντρια Έρευνῶν τοῦ Ἰνστιτούτου Ἱστορικῶν Έρευνῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Έρευνῶν.
4. 2013-2015: Έπιστημονικός συνεργάτης του Τμήματος Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στο έργο: «Ἀνάπτυξη ψηφιακῶν μαθημάτων, ὑποστήριξη ιδρυματικῆς πλατφόρμας καὶ ἄλλες δράσεις» (κωδ. 86976). Εἰδικότερα, ἐργάσθηκα γιὰ τὰ μαθήματα: α. Ἀγιολογία-Εορτολογία (ΥΕ 15), β. Εἰσαγωγή στὴν Πατρολογία – Γραμματεία καὶ Θεολογία τῶν Πατέρων τῶν τεσσάρων πρώτων αἰώνων, γ. Οἱ Ἅγιοι τῆς Θεσσαλονίκης (Χ113), δ. Κολλυβάδες καὶ Νεομάρτυρες (Θ265) καὶ ε. Εἰσαγωγή στὴν Καινὴ Διαθήκη.
5. 1/1-31/3/2015: Έπιστημονικός συνεργάτης του Τμήματος Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στο έργο: «Τὰ Λεξιλόγια τοῦ ἀποστόλου Παύλου. Σημσιολογικὴ καὶ πολιτισμικὴ έρευνητικὴ ἀνάλυση εἰδικῶν λεξιλογικῶν ὄρων

μέσα στο Παύλειο Corpus» (κωδ. 91290) με έπιστημονική υπεύθυνο την άν. καθηγήτρια κ. Κ. Παπαδημητρίου.

6. 2013: Έπιστημονικός συνεργάτης του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στο έργο: «Θεολογία και πολιτισμός: σύγχρονος θεολογικός διάλογος» (κωδ. 88493), με έπιστημονικό υπεύθυνο τον άν. καθηγητή πρωτ. Χρήστο Φιλιώτη-Βλαχάβα.
7. 2012: Έπιστημονικός συνεργάτης του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στο έργο: «Ψηφιακή κλείδα Χριστιανικών Κειμένων» (κωδ. 88096), με έπιστημονικό υπεύθυνο τον καθηγητή Συμεών Πασχαλίδη.
8. 2008-2009: Έπιστημονικός συνεργάτης του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στο έργο: «Η ανάδειξη της κοινής ευρωπαϊκής πολιτιστικής παραδόσεως μέσω της ελληνικής, της λατινικής γλώσσας και των σλαβικών πηγών, της θεολογίας, της τέχνης, της μουσικής, των κοινωνικοοικονομικών και ιστορικών έπαφών επί τη βάσει της Γραμματείας του άγιου Δημητρίου» (κωδ. 50101), με έπιστημονικό υπεύθυνο τον καθηγητή Συμεών Πασχαλίδη.

E. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Έχω συνεργασθεί με την Άγιορειτική Έστία, κοινό έπιστημονικό φορέα του Δήμου Θεσσαλονίκης και της Ιεράς Κοινότητας του Άγιου Όρους, στο πλαίσιο των διεθνών έπιστημονικών δράσεων που διοργάνωσε κατά τα τελευταία έτη. Ειδικότερα, έργασθηκα ως έπιμελητής έκδόσεων των παρακάτω έπιστημονικών θεολογικών και άγιολογικών έργων:

1. Στο πλαίσιο των παράλληλων έκδηλώσεων του ΣΤ΄ Διεθνούς Έπιστημονικού Συνεδρίου «Άγιον Όρος 15^{ος}-16^{ος} αιώνας. Από το Βυζάντιο στην Όθωμανική πραγματικότητα που διοργανώθηκε από την Άγιορειτική Έστία το Νοέμβριο του 2011, μου ανατέθηκε από την Έπιστημονική Έπιτροπή του Συνεδρίου ή έπιμέλεια της έκδοσης του Καταλόγου της Έκθεσης του Συνεδρίου με τίτλο «Τό Άγιον Όρος στον 15^ο και 16^ο αιώνα. Mount Athos in the 15th and 16th centuries», Θεσσαλονίκη 2011.

2. Στο πλαίσιο τῶν παράλληλων ἐκδηλώσεων τοῦ Η' Διεθνoῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου «Ἅγιον Ὅρος καὶ Λογιοσύνη», ποὺ διοργάνωσε τὸ Νοέμβριο τοῦ 2013 ἡ Ἄγιορειτικὴ Ἑστία σὲ συνεργασία μὲ τὸ Κέντρο Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ τὴν Ἑταιρεία Λογοτεχνῶν Θεσσαλονίκης, μοῦ ἀνατέθηκε ἀπὸ τὴν Ἐπιστημονικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Συνεδρίου ἡ φιλολογικὴ ἐπιμέλεια τῶν παρακάτω ἐπιστημονικῶν ἐκδόσεων:
- i. *Εὐγενίου Βουλγάρεως ἔργα Θεολογικά – Ἱστορικά – Μεταφράσεις*, [Ἀθωνικά Ἀνάλεκτα 6], Ἄγιορειτικὴ Ἑστία, Θεσσαλονίκη 2013.
  - ii. *Λόγιοι καὶ Λογιοσύνη στὸ Ἅγιον Ὅρος*, Ἄγιορειτικὴ Ἑστία, Θεσσαλονίκη 2013.
  - iii. *Τῶν ἐν Ἄθω Ἁγίων ὁ χορὸς. Ἄγιορειτικὸν Πανάγιον*, Ἄγιορειτικὴ Ἑστία, Θεσσαλονίκη 2013.
  - iv. *Λόγιοι καὶ Λογιοσύνη στὸ Ἅγιον Ὅρος, Πρακτικά Η' Διεθνoῦς Ἐπιστημονικοῦ Συμποσίου (Θεσσαλονίκη, 22-24 Νοεμβρίου 2013)*, Ἄγιορειτικὴ Ἑστία, Θεσσαλονίκη 2015.
3. Στο πλαίσιο τῶν παράλληλων ἐκδηλώσεων τοῦ παραπάνω Συνεδρίου, μοῦ ἀνατέθηκε ἀπὸ τὴν Ἐπιστημονικὴ Ἐπιτροπὴ του καὶ ἡ σύνταξη 26 ἀγιολογικῶν λημμάτων γιὰ τὸν τόμο «*Τῶν ἐν Ἄθω Ἁγίων ὁ Χορὸς. Ἄγιορειτικὸν Πανάγιον*, Ἄγιορειτικὴ Ἑστία, Θεσσαλονίκη 2013.

ΣΤ. ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΟ

Ι. ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

1. *Μάρτυρες καὶ Ὁμολογητὲς τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἰουλιανοῦ*, ἐκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2007.
2. Σ. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ – Δ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ, *Κατάλογοι τῶν Ἀγιολογικῶν Χειρογράφων τῶν Βιβλιοθηκῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ι: Μονὴ Παντοκράτορος*, Θεσσαλονίκη 2017 (ὑπὸ ἔκδοση).
3. *Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἄγιορείτου Κανόνες Ὀκτώηχοι εἰς τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου. Εἰσαγωγή – Κριτικὴ ἔκδοση*, Ἱερά Μονὴ Παντοκράτορος - Ἅγιον Ὅρος 2017.

4. Ὁ ἅγιος Θεόδωρος ὁ Στουδίτης καὶ τὸ ἀγιολογικὸ του ἔργο. Συμβολὴ στὴ μελέτη τῆς ἐκκλησιαστικῆς γραμματείας τῆς μεσοβυζαντινῆς περιόδου, Θεσσαλονίκη 2017 (ὑπὸ ἔκδοση στὴ σειρά Ἀνάλεκτα Βλατάδων).

II. ΑΡΘΡΑ

1. «Κατάλογος Ἀγιολογικῶν Χειρογράφων τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ζαγοράς», *Βυζαντινὰ* 29 (2009) 411-428.
2. «Νέα Πανηγυρικὰ στὸ Ἅγιον Ὄρος κατὰ τὸ 15^ο αἰῶνα. Τὰ Πανηγυρικὰ τῆς μονῆς Βατοπεδίου (κῶδ. 631-637) καὶ ὁ συντάκτης τους», *Πρακτικὰ ΣΤ' Διεθνοῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου: "Τὸ Ἅγιον Ὄρος στὸν 15^ο καὶ 16^ο αἰῶνα"*, Ἀγιορειτικὴ Ἔστια, Θεσσαλονίκη 2012, σ. 263-277.
3. «Ὁ μοναχὸς Ἀγάπιος Λάνδος καὶ ἡ ιδέα τῆς ἔκδοσης συλλογῶν ἀπὸ ἀγιορειτικὰ χειρόγραφα: Ἡ Καλοκαιρινὴ καὶ ὁ ἀνέκδοτος δεῦτερος τόμος τῆς», *Πρακτικὰ Η' Διεθνοῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου: "Ἅγιον Ὄρος καὶ Λογισύνη"*, Ἀγιορειτικὴ Ἔστια 2014, σ. 123-138 (σὲ συνεργασία μὲ τὸν Καθηγητὴ Συμεὼν Πασχαλίδη).
4. «Remarques sur l'Éloge du patriarche de Constantinople Nil Kerameus à saint Grégoire Palamas (BHG 719). Prolégomènes en vue d'une édition critique», *Βυζαντινὰ* 33 (2013-2014) 423-438.
5. «Τὸ Νέον Ἐκλόγιον καὶ οἱ πηγές του», *Κόσμος/Cosmos* 2 (2013) 149-164.
6. «Παρατηρήσεις γιὰ τὴ χειρόγραφη παράδοση καὶ τὴ διάδοση τῆς Δημητρείου γραμματείας κατὰ τὴ μεσοβυζαντινὴ καὶ ὕστεροβυζαντινὴ περίοδο», *Βυζαντινὰ* 34 (2015-2016) 217-251.
7. «Ἀνέκδοτα Ὑμνογραφικὰ Κείμενα γιὰ τὸν ἅγιο Θεόδωρο τὸ Στουδίτη», *Κόσμος/Cosmos* 3 (2014-2105) 169-186
8. «Ἡ βυζαντινὴ ὕμνογραφικὴ παράδοση γιὰ τὸν ἅγιο Ἰωάννη τὸ Χρυσόστομο», σ. 1-40 (ὑπὸ δημοσίευση στὸ περιοδικὸ *Κληρονομία*).
9. «Οἱ ἀγιολογικὲς καὶ λειτουργικὲς συλλογὲς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὡς μάρτυρες τῆς λειτουργικῆς ἱστορίας τῆς κατὰ τὴ μεσοβυζαντινὴ περίοδο», *Πρακτικὰ Γ' Ἐπιστημονικοῦ Συμποσίου: "Ὁἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ Θεία Λατρεία"*, Θεσσαλονίκη 2017, σ. 1-19 (ὑπὸ δημοσίευση στὰ Πρακτικὰ τοῦ παραπάνω Συνεδρίου).

10. «Un Canon inédit de Nicéas Stéthatos en l'honneur de saint Théodore Stoudite», σ. 1-22 (Υπό δημοσίευση στο περιοδικό *Analecta Bollandiana*).

III. ΛΗΜΜΑΤΑ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ ΕΡΓΑ

1. *Τῶν ἐν Ἄθῳ Ἀγίων ὁ Χορός. Ἀγιορειτικὸν Πανάγιον, Ἀγιορειτικὴ Ἑστία*, Θεσσαλονίκη 2013.

Λ1.1 Διονύσιος, κτίτωρ μονῆς Διονυσίου (σ. 85-88) ~ Λ1.2 Εὐθύμιος, πρῶτος κτίτωρ μονῆς Δοχειαρίου (σ. 93-94) ~ Λ1.3. Νεόφυτος, δεύτερος κτίτωρ μονῆς Δοχειαρίου (σ. 94-96) ~ Λ1.4. Βαρνάβας, τρίτος κτίτωρ μονῆς Δοχειαρίου (σ. 96-97) ~ Λ1.5. Φιλόθεος, κτίτωρ μονῆς Φιλοθέου (σ. 98-99) ~ Λ1.6. Γρηγόριος ὁ νέος, κτίτωρ μονῆς Γρηγορίου (σ. 106-108) ~ Λ1.7. Σάββας Βατοπαιδινός, ὁ Βηματάρης (σ. 139) ~ Λ1.8. Γαβριήλ ὁ Ἴβηρ ὁ Μικροαθωνίτης (σ. 140-141) ~ Λ1.9. Γρηγόριος, μαθητὴς Ἰωάννου ἡσυχαστῆ, ὀσιομάρτυς (σ. 153) ~ Λ1.10. Ἰδ' Ἴβηρίτες ὀσιομάρτυρες (σ. 153-154) ~ Λ1.11. Εὐθύμιος, ἡγουμένος καὶ ἸΒ' Βατοπαιδινοὶ ἱερομάρτυρες (σ. 154-155) ~ Λ1.12. ΚΣΤ' Ζωγραφίτες ὀσιομάρτυρες (σ. 155-158) ~ Λ1.13. Καρεῶτες ὀσιομάρτυρες (σ. 159-160) ~ Λ1.14. Θεοδόσιος Μητροπολίτης Τραπεζοῦντος (σ. 207-209) ~ Λ1.15. Νεόφυτος ὁ προσμονάριος, (σ. 215) ~ Λ1.16. Ἀγάπιος ὀσιος τῆς Σκήτης Κολιτσούς (215-216) ~ Λ1.17. Θεοφάνης, Μητροπολίτης Περιθεωρίου (σ. 217-218) ~ Λ1.18. Δομέτιος ὁ Πνευματοφόρος (σ. 220-221) ~ Λ1.19. Νήφων ὁ Ἀγιορείτης, βιογράφος ὀσίου Μαξίμου Κausοκαλύβη (σ. 222-225) ~ Λ1.20. Ἰωσήφ Διονυσιάτης, ὀσιομάρτυς (σ. 392) ~ Λ1.21. Ρωμῦλος ὁ ἡσυχαστής, μαθητὴς ὀσίου Γρηγορίου Σιναΐτη (432-434) ~ Λ1.22. Ἰννοκέντιος Βολογκόντσκι (σ. 450) ~ Λ1.23. Ἰλαρίων ὁ Γεωργιανός (σ. 461-462) ~ Λ1.24. Νήφων ὁ Χίος (σ. 488-491) ~ Λ1.25. Εὐδόκιμος ὁ νεοφανῆς (σ. 500-502) ~ Λ1.26. Ἰωακείμ ὁ Παπουλάκης (σ. 503-505).

2. *Μεγάλῃ Ὁρθόδοξῃ Χριστιανικῇ Ἐγκυκλοπαίδεια*, Στρατηγικὲς ἐκδόσεις, τ. 1-2, Ἀθήνα 2010.

- τ. 1 (2010): Λ2.1. Ἀββάδες, μάρτυρες οἱ ἀναιρεθέντες (σ. 9) ~ Λ2.2. Ἀββάδες, μάρτυρες (σ. 10) ~ Λ2.3. Ἀββᾶς, ὀσιος (σ. 14) ~ Λ2.4. Ἀγαπητός, ἐπίσκ. Συναοῦ (σ. 81) ~ Λ2.5. Ἀγαπητός, ἐπίσκ. Συνάδων Φρυγίας (σ. 82) ~ Λ2.6. Ἀγαπητός, Μητρ. Ρόδου (σ. 82) ~ Λ2.7. Ἀγαπητός, διάκονος Ἁγίας Σοφίας Κωνσταντινουπόλεως (σ. 82-83) ~ Λ2.8. Ἰδαυκος, μάρτυς (σ. 212) ~ Λ2.9. Ἰδαυκος, μάρτυς (σ. 212) ~ Λ2.10. Ἰδαυκος, μάρτυς (σ. 212) ~ Λ2.11. Ἀζάτ, μάρτυς (σ. 266) ~ Λ2.12. Ἄζης, μάρτυς (σ. 266) ~ Λ2.13. Ἀθηνόδωρος ὁ ἐκ Ταρσοῦ (σ. 391-392) ~ Λ2.14. Ἀθηνόδωρος, ὀσιομάρτυς (σ. 392) ~ Λ2.15. Ἀθηνόδωρος, ἅγιος (σ. 392) ~ Λ2.16. Αἰμιλιανός, μάρτυς (σ. 498).
- τ. 2 (2010): Λ2.17. Ἀκίνδυνος, μάρτυς (σ. 66) ~ Λ2.18. Ἀκίνδυνος, μάρτυς (σ. 66) ~ Λ2.19. Ἀκίνδυνος, μάρτυς (σ. 66) ~ Λ2.20. Ἀκλᾶς, μάρτυς (σ. 67) ~ Λ2.21. Ἀκόλουθος, μάρτυς (σ.

72) ~ Λ2.22. Ἀκόντιος, μάρτυς (σ. 72) ~ Λ2.23. Ἀκυλίνα, μάρτυς (σ. 85) ~ Λ2.24. Ἀκυλίνα, μάρτυς (σ. 85).

IV. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

1. Rémi GOUNELLE «Ἡ Ἀπόκρυφη Χριστιανική Γραμματεία», *Κόσμος/Cosmos* 1 (2012) 11-39 [Πρωτότυπος τίτλος: *La littérature apocryphe chrétienne*].
2. Françoise VINEL «Ἡ ἔκδοση τῶν ἔργων τοῦ Γρηγορίου Νύσσης», σ. 1-21 (Υπὸ δημοσίευση στὰ Πρακτικὰ τοῦ Διεθνoῦς Συνεδρίου: *Werner Jaeger. Ἑλληνική παιδεία καὶ Χριστιανισμὸς στὸ ἔργο ἑνὸς οὐμανιστῆ τοῦ 20^{οῦ} αἰῶνα*, Θεσσαλονίκη 2014 (Πρωτότυπος τίτλος: *L'édition des oeuvres de Grégoire de Nysse*).

V. ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

1. *Τὸ Ἅγιον Ὄρος στὸν 15^ο καὶ 16^ο αἰῶνα. Πνευματικὸς Βίος – Ἱστορία – Τέχνη*, Ἀγιορειτικὴ Ἑστία, Θεσσαλονίκη 2011.
2. *Εὐγενίου Βουλγάρεως ἔργα Θεολογικὰ – Ἱστορικὰ – Μεταφράσεις*, [Ἀθωνικὰ Ἀνάλεκτα 6], Ἀγιορειτικὴ Ἑστία, Θεσσαλονίκη 2013.
3. *Λόγιοι καὶ Λογιοσύνη στὸ Ἅγιον Ὄρος*, Ἀγιορειτικὴ Ἑστία, Θεσσαλονίκη 2013.
4. *Τῶν ἐν Ἄθω Ἀγίων ὁ Χορὸς. Ἀγιορειτικὸν Πανάγιον*, Ἀγιορειτικὴ Ἑστία, Θεσσαλονίκη 2013.
5. *Λόγιοι καὶ Λογιοσύνη στὸ Ἅγιον Ὄρος, Πρακτικὰ Ἡ' Διεθνoῦς Ἐπιστημονικοῦ Συμποσίου (Θεσσαλονίκη, 22-24 Νοεμβρίου 2013)*, Ἀγιορειτικὴ Ἑστία, Θεσσαλονίκη 2015.

Z. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ & ΗΜΕΡΙΔΕΣ

1. Τμῆμα Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας ΑΠΘ – Δίκτυο Κειμενικῆς καὶ Ἐκκλησιαστικῆς Παραδόσεως ΑΠΘ: Β' Ἐπιστημονικὴ Ἡμερίδα «Ἱστορία καὶ Γραμματεία γιὰ τὸν ἅγιο Δημήτριον καὶ τὴν πόλιν του ἕως τὸν 7^ο αἰῶνα» (Θεσσαλονίκη, 31 Ὀκτωβρίου 2006). Τίτλος Εἰσήγησης: «Τὰ *Μαρτύρια* τοῦ ἁγίου Δημητρίου. Παρατηρήσεις στὴ δομὴ καὶ τὸ ὕφος».

2. Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας ΑΠΘ - Έπιτροπή Έρευνών ΑΠΘ: Θ' Πανελλήνιο Συνέδριο για τὸν Ἑλληνισμό τῆς Μικρᾶς Ἀσίας «Ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Μικρασίας - Χριστιανικοὶ χρόνοι» (Θεσσαλονίκη, 1-2 Δεκεμβρίου 2006). Τίτλος Εἰσήγησης: «Ὁ Μέγας Βασίλειος ὡς Ἀγιολόγος».
3. Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας ΑΠΘ - Δίκτυο Κειμενικῆς και Ἐκκλησιαστικῆς Παραδόσεως ΑΠΘ: Δ' Ἐπιστημονικὴ Ἡμερίδα «Ἱστορία και Γραμματεία γιὰ τὸν ἅγιο Δημήτριο και τὴν πόλη του ἀπὸ τὸν 8^ο ἕως τὸ 12^ο αἰῶνα» (Θεσσαλονίκη, 30/10/2008). Τίτλος Εἰσήγησης: «Τὰ Ἐγκώμια στὸν ἅγιο Δημήτριο μετὰ τὴν πρώτη Ἄλωση της Θεσσαλονίκης. Αἰσθητικὴ και Θεολογία».
4. Ἄγιορειτικὴ Ἑστία - Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας ΑΠΘ: Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο «Ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἄγιορείτης και ἡ ἐποχὴ του - 200 χρόνια ἀπὸ τὴν κοίμησή του» (Θεσσαλονίκη, 6-8/11/2009). Τίτλος Εἰσήγησης: «Τὸ Νέον Ἐκλόγιον και οἱ πηγές του».
5. Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας ΑΠΘ - Δίκτυο Κειμενικῆς και Ἐκκλησιαστικῆς Παραδόσεως ΑΠΘ: Δ' Ἐπιστημονικὴ Ἡμερίδα «Τὸ ἱστορικὸ και ἐρμηνευτικὸ πλαίσιο τῆς ἐποχῆς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ - Δ'» (Θεσσαλονίκη, 25/02/2010). Τίτλος Εἰσήγησης: «Παρατηρήσεις στὸ Ἐγκώμιο τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Νείλου Κεραμέως στὸν ἅγιο Γρηγόριο τὸν Παλαμᾶ (BHG 719)».
6. Ἄγιορειτικὴ Ἑστία - ΑΠΘ: ΣΤ' Διεθνὲς Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο «Τὸ Ἅγιον Ὄρος στὸν 15^ο και 16^ο αἰῶνα» (Θεσσαλονίκη, 25-27/11/2011). Τίτλος Εἰσήγησης: «Νέα Πανηγυρικὰ στὸ Ἅγιον Ὄρος κατὰ τὸ 15^ο αἰῶνα. Τὰ Πανηγυρικὰ τῆς μονῆς Βατοπεδίου (κῶδ. 631-637) και ὁ συντάκτης τους».
7. Κέντρο Ἁγίου Δημητρίου και Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ ΑΠΘ - Δίκτυο Κειμενικῆς και Ἐκκλησιαστικῆς Παραδόσεως ΑΠΘ: Ἐπιστημονικὴ Ἡμερίδα «Ἱστορία, Λόγος και Ἐρμηνεία γιὰ τὸν Ἅγιο Δημήτριο, τὸν Ἅγιο Γρηγόριο Παλαμᾶ και τὴν πόλη τους» (Θεσσαλονίκη 11/4/2013). Τίτλος Εἰσήγησης: «Παρατηρήσεις γιὰ τὴ χειρόγραφη παράδοση και τὴ διάδοση τῶν Ὁμιλιῶν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ».
8. Κέντρο Ἁγίου Δημητρίου και Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ ΑΠΘ - Δίκτυο Κειμενικῆς και Ἐκκλησιαστικῆς Παραδόσεως ΑΠΘ: Ἐπιστημονικὴ Ἡμερίδα «Ἅγιος Δημήτριος και Βυζάντιο» (Θεσσαλονίκη, 7/11/2013). Τίτλος Εἰσήγησης: «Παρατηρήσεις γιὰ τὴ χειρόγραφη παράδοση και τὴ διάδοση τῆς Δημητρείου γραμματείας».

9. Άγιορειτική Έστία: Η΄ Διεθνές Έπιστημονικό Συνέδριο «Άγιον Όρος και Λογισύνη» (Θεσσαλονίκη 22, 23 & 24 Νοεμβρίου 2013). Τίτλος Εισήγησης: «Ο Άγάπιος Λάνδος και η ιδέα της έκδοσης Συλλογών από άγιορειτικά χειρόγραφα. Η Καλοκαιρινή και ο ανέκδοτος δεύτερος τόμος της» (Σε συνεργασία με τον Καθηγητή Συμεών Πασχαλίδη).
10. Κέντρο Άγιου Δημητρίου και Άγιου Γρηγορίου του Παλαμά - Κέντρο Άποστόλου Παύλου – Δίκτυο Κειμενικής και Έκκλησιαστικής Παραδόσεως ΑΠΘ: Διεθνές Συνέδριο «Άπόστολος Παῦλος και Άγιος Γρηγόριος Παλαμάς. Από την οίκουμενική στην ήσυχαστική θεολογία» (Θεσσαλονίκη, 27 & 28 Μαρτίου 2014). Τίτλος Εισήγησης: «Γρηγόριος μοναχός· ένας ήσυχαστής συντάκτης μίας άγιορείτικης συλλογής».
11. Ίερά Βασιλική και Σταυροπηγιακή Μονή Βλατάδων – Θεολογική Σχολή ΑΠΘ – Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών: Γ΄ Θεολογικό Συμπόσιο: «Οίκουμενικό Πατριαρχείο και Θεία Λατρεία» (Θεσσαλονίκη 1-3/12/2016). Τίτλος Εισήγησης: «Οί άγιολογικές και λειτουργικές συλλογές της Έκκλησίας της Κωνσταντινούπολεως ως μάρτυρες της λειτουργικής ιστορίας της κατά τη μεσοβυζαντινή περίοδο».
12. Άγιορειτική Έστία: «Α΄ Διεθνές Έπιστημονικό Έργαστήριο (Workshop) της Άγιορειτικής Έστίας» (9-10/12/2016). Τίτλος Εισήγησης: «Κατάλογος των Άγιολογικών Χειρογράφων των Βιβλιοθηκών του Άγιου Όρους. Έρευνητικό Πρόγραμμα του Κέντρου Βυζαντινών Έρευνών του ΑΠΘ» (Σε συνεργασία με τον καθηγητή Συμεών Πασχαλίδη).
13. Τμήμα Θεολογίας ΑΠΘ: Διεθνής Έπιστημονική Ημερίδα «Ίωάννης Φουντούλης ως θεραπευτής της Λειτουργικής Θεολογίας» (Θεσσαλονίκη 18-19/5/2017). Τίτλος Εισήγησης: «Ο Καθηγητής Ίωάννης Φουντούλης ως εκδότης ύμνογραφικών κειμένων».
14. Άγιορειτική Έστία: «Β΄ Διεθνές Έπιστημονικό Έργαστήριο (Workshop) της Άγιορειτικής Έστίας» (9-10/12/2017). Τίτλος Εισήγησης: «Τά ακατάγραφα χειρόγραφα της Βιβλιοθήκης της Ίερας Μονής Παντοκράτορος Άγιου Όρους. Προλεγόμενα σε ένα συμπληρωματικό Κατάλογο των χειρογράφων της Μονής».
15. Ίερά Μητρόπολη Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς, Α΄ Διεθνές Έπιστημονικό Συνέδριο «Έλληνισμός και Οίκουμενη. Άγιος Ευγένιος ο Τραπεζούντιος. Θεολογία - Ιστορία - Τέχνη», (Θεσσαλονίκη 19-20 Ίανουαρίου 2018). Τίτλος Εισήγησης: «Η βυζαντινή και μεταβυζαντινή άγιολογική παράδοση για τον άγιο Ευγένιο Τραπεζούντιο».

τος».

16. Ίερά Μητρόπολη Κωνσταντίας καὶ Ἀμμοχώστου – Πολιτιστικὴ Ἀκαδημία “Ἅγιος Ἐπιφάνιος”: Δ΄ Διεθνὲς Συνέδριο Κυπριακῆς Ἀγιολογίας «*Οἰκουμενικοὶ Ἅγιοι τιμώμενοι στὴν Κύπρο*», (Παραλίμνι 1-3 Φεβρουαρίου 2018). Τίτλος Εἰσήγησης: «*Ἡ τιμὴ τῶν ἁγίων Θεοδώρων. Καππαδοκία – Κωνσταντινούπολη - Κύπρος*».

Η. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ-ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ & ΗΜΕΡΙΔΕΣ

---

1. Françoise VINEL (Καθηγήτρια Καθολικῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Στρασβούργου – Marc Bloch): «*L'évolution des études hagiographiques en France et en Europe occidentale depuis un demi-siècle*» (Ἡ ἐξέλιξη τῶν ἀγιολογικῶν σπουδῶν στὴ Γαλλία καὶ στὴ δυτικὴ Εὐρώπη κατὰ τὸ τελευταῖο μιστὸ τοῦ αἰῶνα μας), στὴν Γ΄ Ἐπιστημονικὴ Ἡμερίδα «*Τὸ ἱστορικὸ καὶ ἐρμηνευτικὸ πλαίσιο τῆς ἐποχῆς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ Γ΄*», ποὺ διοργάνωσε τὸ Τμῆμα Ποιμαντικῆς & Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ ΑΠΘ (Θεσσαλονίκη, 20/3/2009).
2. Françoise VINEL (Καθηγήτρια Καθολικῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Στρασβούργου – Marc Bloch): «*La réception contemporaine de Maître Eckhart. Un conflit d'interprétations et sa fécondité*» (Ἡ σύγχρονη πρόσληψη τοῦ Maître Eckhart: Μία γόνιμη σύγκρουση διαφορετικῶν ἐρμηνειῶν), στὴν ΣΤ΄ Ἐπιστημονικὴ Ἡμερίδα «*Τὸ ἱστορικὸ καὶ ἐρμηνευτικὸ πλαίσιο τῆς ἐποχῆς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ ΣΤ΄*», ποὺ διοργάνωσε τὸ Τμῆμα Ποιμαντικῆς & Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ ΑΠΘ (Θεσσαλονίκη, 8/3/2012).
3. Françoise VINEL (Καθηγήτρια Καθολικῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Στρασβούργου – Marc Bloch): «*L'édition des oeuvres de Grégoire de Nysse*» (Ἡ ἔκδοση τῶν ἔργων τοῦ Γρηγορίου Νύσσης), στὸ Διεθνὲς Συνέδριο: *Werner Jaeger. Ἑλληνικὴ παιδεία καὶ Χριστιανισμὸς στὸ ἔργο ἑνὸς οὐμανιστῆ τοῦ 20^{οῦ} αἰῶνα*, ποὺ συνδιοργάνωσαν τὸ Τμῆμα Ποιμαντικῆς & Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ τὸ Τμῆμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικῆς τοῦ ΑΠΘ (Θεσσαλονίκη 25-26/4/2012).
4. Rémi GOUNELLE (Κοσμήτορας Προτεσταντικῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Στρασβούργου – Marc Bloch): «*La littérature apocryphe chrétien-*

- ne» (Η απόκρυφη χριστιανική γραμματεία), στο Σεμινάριο Ὁρθοδόξου Ἑρμηνευτικῆς Θεολογίας πού διοργάνωσε ὁ Τομέας Ἁγίας Γραφῆς καί Πατερικῆς Γραμματείας τοῦ Τμήματος Ποιμαντικῆς & Κοινωνικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ΑΠΘ (Θεσσαλονίκη, 10/5/2012). [Ἡ μετάφραση δημοσιεύτηκε στό περιοδικό *Κόσμος/Cosmos* 1 (2012) 11-39].
5. Carol IANCU (Καθηγητῆς Πανεπιστημίου Paul-Valéry-Montpellier 3): «La vision d'Autre dans le Judaïsme» (Ἡ θεώρηση τοῦ ἄλλου στόν Ἰουδαϊσμό), στό Διεθνές Συνέδριο: *Τὸ Ὀλοκάυτωμα στή Θεσσαλονίκη*, πού διοργάνωσε τὸ ΑΠΘ (Θεσσαλονίκη, 17-18/10/2012).
  6. Joost Van ROSSUM (Καθηγητῆς Ὁρθόδοξης Θεολογίας Ἰνστιτούτου Ἁγίου Σεργίου – Παρίσι): «La théologie de Saint Grégoire Palamas. Comment comprendre la distinction entre essence et énergies divines (Ἡ θεολογία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ. Πῶς κατανοεῖ τὴ διάκριση θείας οὐσίας καί θείων ἐνεργειῶν), στό Διεθνές Συνέδριο: «Ἀπόστολος Παῦλος καί Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς. Ἀπὸ τὴν οἰκουμενικὴ στήν ἡσυχαστικὴ θεολογία», πού διοργάνωσαν τὸ Κέντρο Ἁγίου Δημητρίου καί Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ, τὸ Κέντρο Ἀποστόλου Παύλου καί τὸ Δίκτυο Κειμενικῆς καί Ἐκκλησιαστικῆς Παραδόσεως τοῦ Τμήματος Ποιμαντικῆς & Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ ΑΠΘ (Θεσσαλονίκη, 27 & 28 Μαρτίου 2014).
  7. Jan JOOSTEN (Καθηγητῆς Προτεσταντικῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Στρασβούργου – Marc Bloch): «Traduire la Parole. La Septante à la lumière de l'histoire, de la philologie et de la théologie» (Μεταφράζοντας τὸ Λόγο: Οἱ Ἑβδομήκοντα φῶς τῆς ἱστορίας, τῆς φιλολογίας καί τῆς θεολογίας) στό Σεμινάριο Ὁρθοδόξου Ἑρμηνευτικῆς Θεολογίας πού διοργάνωσε ὁ Τομέας Ἁγίας Γραφῆς καί Πατερικῆς Γραμματείας τοῦ Τμήματος Ποιμαντικῆς & Κοινωνικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ΑΠΘ (Θεσσαλονίκη, 10/4/2014). [Σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ἄν. Καθηγήτρια Κυριακούλα Παπαδημητρίου).
  8. J.-C. LARCHET (Καθηγητῆς Καθολικῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Στρασβούργου – Marc Bloch): «Hypostase, personne et individu selon saint Maxime le Confesseur» (Υπόσταση, πρόσωπο καί ἄτομο κατὰ τὸν ἅγιο Μάξιμο τὸν Ὁμολογητῆ), στό Διεθνές Συνέδριο «*Understanding Persons. Ancient, Medieval and Modern Perspectives from the Christian East*», πού διοργανώθηκε στό πλαίσιο τῆς μεταδιδακτορικῆς ἔρευνας τοῦ μεταδιδάκτορα τοῦ Τμήματος

Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας τής Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ, Δρ. Alexis Torrance (Θεσσαλονίκη, 14-16/5/2014).

9. Jean-Daniel KAESTLI (Ομότιμος Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Λωζάνης): «La réception des Actes de Paul. Retour sur quelques vicissitudes d'un texte "profitable à l'âme" (ψυχοφελής)» (Η πρόσληψη τών Πράξεων Παύλου. Έπιστροφή σέ κάποιες περιπέτειες ένός ψυχοφελούς κειμένου), στό Διεθνές Συμπόσιο «*Ancient Christian Literature and Christian Apocrypha*», πού διοργάνωσε τό Τμήμα Ποιμαντικής & Κοινωνικής Θεολογίας τής Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ (Θεσσαλονίκη, 26-29 Ιουνίου 2014).
10. Nathalie SIFFER, (Καθηγήτρια Καθολικής Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Στρασβούργου – Marc Bloch): «Le concept de *παρρησία* dans les lettres pauliennes» (Η σημασία τής λ. παρρησία στις Παύλειες Έπιστολές), στό Β΄ Διεθνές Συμπόσιο «*Θρησκείες – Θεσμοί – Πολιτισμοί μέσα στό έργο του άποστόλου Παύλου*», πού διοργάνωσε τό Κέντρο Άποστόλου Παύλου του Τμήματος Ποιμαντικής & Κοινωνικής Θεολογίας του ΑΠΘ (Θεσσαλονίκη, 12-13/5/2015).
11. Daniel GERBER, (Καθηγητής Καθολικής Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Στρασβούργου – Marc Bloch): «La construction de l'indentité en Christ dans une ville gréco-romaine d'après la première lettre de Paul aux Corinthiens» (Η κατασκευή τής έν Χριστώ ταυτότητας σέ μία έλληνορωμαϊκή πόλη μέ βάση τήν πρώτη Έπιστολή του Παύλου πρòς Κορινθίους), στό Β΄ Διεθνές Συμπόσιο «*Θρησκείες – Θεσμοί – Πολιτισμοί μέσα στό έργο του άποστόλου Παύλου*», πού διοργάνωσε τό Κέντρο Άποστόλου Παύλου του Τμήματος Ποιμαντικής & Κοινωνικής Θεολογίας του ΑΠΘ (Θεσσαλονίκη, 12-13/5/2015).
12. Ίωβ Getcha (Άρχιεπίσκοπος Τελμησοῦ. Καθηγητής Ίνστιτούτου Μεταπτυχιακῶν Σπουδῶν Ὁρθοδόξου Θεολογίας, Σαμπεζῦ Γενεύης): «La réception de l'œuvre de saint Syméon de Thessalonique dans la tradition liturgique slave» (Η πρόσληψη του έργου του άγίου Συμεών Θεσσαλονίκης στή σλαβονική λειτουργική παράδοση), στην πρώτη έτήσια Διάλεξη: «*Είς μνήμην Ιωάννου Μ. Φουντούλη*», πού διοργάνωσε τό Τμήμα Ποιμαντικής & Κοινωνικής Θεολογίας του ΑΠΘ (Θεσσαλονίκη, 24/1/2017).

Θ. ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΑΓΓΛΙΚΑ:	Άριστη γνώση – Certificate of Proficiency in English (CPE)
ΓΑΛΛΙΚΑ:	Άριστη γνώση – Diplôme Approfondi de Langue Française (DALF C2)
ΙΤΑΛΙΚΑ:	Καλή γνώση

Ι. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

---

1. 2004: Άπονομή Άριστείου από τη Σύγκλητο του Έθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών για την άριστη επίδοσή μου στο πλαίσιο των προπτυχιακών μου σπουδών.
2. 2004: Ύποτροφία από το Ίδρυμα Κρατικών Ύποτροφιών ως πρώτου επιτυχόντος μεταπτυχιακού φοιτητή κατά το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 του Α΄ κύκλου Σπουδών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
3. 2016: Ομόφωνη βαθμολόγηση της διδακτορικής μου διατριβής με το βαθμό «Άριστα με Διάκριση» από την έπταμελή έξεταστική επιτροπή κρίσης της.